

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 05 травня 2017 року

м. Хмельницький

№11/102-рк/к

**Про припинити дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції**

Адміністративна колегія Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – адміністративна колегія Відділення), розглянувши матеріали розгляду колективної заяви приватних підприємців КП «Ярмолинецький коопринок» від 05 березня 2017 року, яка надійшла від Ярмолинецької селищної ради листом від 16 березня 2017 року №130,

В С Т А Н О В И Л А:

Другим відділом досліджень та розслідувань Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) розглянуто колективну заяву приватних підприємців КП «Ярмолинецький коопринок» від 05 березня 2017 року, яка надійшла від Ярмолинецької селищної ради листом від 16 березня 2017 року №130 щодо необґрунтованого, на думку заявників, підняття кооперативним підприємством «Ярмолинецький коопринок» (надалі – КП «Ярмолинецький коопринок», Підприємство) плати за послуги з утримання торговельних місць на ринку.

За результатами розгляду встановлено наступне.

КП «Ярмолинецький коопринок» є юридичною особою, зареєстровано у Ярмолинецькій районній державній адміністрації від 16 квітня 1999 року номер запису про державну реєстрацію №1 671 120 0000 000119, здійснює свою діяльність відповідно до чинного законодавства, статуту та внутрішніх нормативних актів. Статут (нова редакція) Підприємства затверджено постановою правління Хмельницької обласної спілки споживчого товариства від 01 липня 2013 року №234.

Підприємство має самостійний баланс, поточний та інші рахунки в установах банків, печатку зі своїм найменуванням, інші реквізити.

Юридична адреса: вул. Петропавлівська, 57, смт. Ярмолинці, 32100, ЄДРПОУ – 01526336.

Метою діяльності КП «Ярмолинецький коопринок» є задоволення потреб у товарах, роботах, послугах споживачів, підприємств, організацій, установ споживчої кооперації України, інших суб'єктів господарювання, фізичних осіб на основі раціонального використання сировинних та трудових ресурсів, надання послуг для надійного фінансування всіх галузей діяльності споживчої кооперації міста, району та області, задоволення соціальних і економічних інтересів самого ринку.

Відповідно до Статуту КП «Ярмолинецький коопринок» та Витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців від 25 листопада 2014 року №298763 одним із видів діяльності Підприємства є надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна. Вид діяльності (КВЕД) – 68.20.

Зазначені послуги надаються відповідно до укладених договорів та одноразових заявок між виконавцями та замовниками послуги, вартість яких відшкодовується споживачем послуги,

тобто, здійснюється на платній основі. Отже, відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «Ярмолинецький коопринок» визнається суб'єктом господарювання при наданні зазначених послуг.

Підприємство у своїй діяльності керується чинними законодавчими актами, розпорядженнями і рішеннями органів державної влади, органів місцевого самоврядування, галузевими нормативними актами.

Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України від 01.04.2002 року за №317/6605 встановлено.

Об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є КП «Ярмолинецький коопринок» на товарному ринку комплексних послуг з надання торгівельних місць для реалізації продовольчих та непродовольчих товарів на ринку.

Товарні межі ринку.

Товарні межі ринку - комплексні послуги з надання торгівельних місць для реалізації продовольчих та непродовольчих товарів на ринку.

Комплексні послуги включають у себе: послуги з електропостачання, водопостачання та водовідведення, прибирання території, вивозу сміття, охорони приміщень.

Особливістю надання зазначених послуг для споживача є можливість одночасно отримати ці послуги від одного суб'єкта господарювання. Це дає йому можливість реалізувати свій товар, як окремо, так і оптом, з кіосків, контейнерів, які встановлені на торгівельних місцях. Крім цього, великий вибір товарів продовольчого та непродовольчого призначення є більш привабливим для покупців, оскільки дає можливість покупцю заощадити час та певні грошові кошти у пошуках (придбанні) товарів у спеціалізованих магазинах. Тому, комплексні послуги з надання торгівельних місць, надання торгівельної площі в оренду на ринку є специфічним товаром, який не має замінників.

Товарні (географічні) межі ринку.

Відповідно до п. 6.1. Методики, територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої, з точки зору споживачів, придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.

Територіальними межами ринку комплексних послуг з надання торгівельних місць для торгівлі продовольчими та непродовольчими товарами на ринку визнаються межі смт. Ярмолинці, оскільки отримання цих послуг за межами районного центру економічно недоцільне, так як пов'язане з додатковими фінансовими витратами. Крім того, для споживачів вищезазначених послуг велике значення має наявність покупців товарів, яким реалізується товар, а найбільша кількість покупців на ринку є в районному центрі.

Споживачами послуг є фізичні особи, суб'єкти підприємницької діяльності, які здійснюють торгівельну діяльність продовольчими та непродовольчими товарами на ринках, а також юридичні особи незалежно від форм власності.

Часові межі ринку.

Часові межі ринку, відповідно до п.7.1. Методики, визначаються як проміжок часу (як правило - рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

Ринок товару – сфера обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.

Аналіз матеріалів свідчить, що протягом 2016 року та I кварталу 2017 року на ринку надання зазначених послуг суттєво не змінюється. Тобто, вказаний ринок має сталу структуру.

Часові межі ринку надання комплексних послуг з надання торговельних місць для реалізації продовольчих та непродовольчих товарів на ринку в територіальних межах смт. Ярмолинці - 2016 рік та I квартал 2017 року.

Згідно з листом Підприємства від 05 квітня 2017 року протягом I кварталу 2017 року комплексні послуги з надання торговельних місць для реалізації продовольчих та непродовольчих товарів на ринку в межах смт. Ярмолинці здійснюють 2 суб'єктів господарювання: КП «Ярмолинецький коопринок», ТОВ «Ринок С.П.».

В ході досліджень було з'ясовано, що загальна сукупна кількість торговельних місць зазначених суб'єктів господарювання складає 767 торговельних місць, з них: КП «Ярмолинецький коопринок» – 421 торговельних місць, ТОВ «Ринок С.П.» – 346 торговельних місць.

Частка суб'єктів господарювання на товарному ринку комплексних послуг з надання торговельних місць для реалізації продовольчих та непродовольчих товарів на ринку в територіальних межах смт. Ярмолинці протягом 2016 року та I кварталу 2017 року становила:

Таблиця 1.

№ п/п	Назва суб'єкта господарювання	Кількість торговельних місць	Частка, %
1.	КП «Ярмолинецький коопринок»	421	54,89
2.	ТОВ «Ринок С.П.»	346	45,11
Всього		767	100

Відповідно до частини 2 статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» монопольним (домінуючим) вважається становище суб'єкта господарювання, частка якого на ринку товару перевищує 35 відсотків, якщо він не доведе, що зазнає значної конкуренції.

Виходячи з вищевикладеного, КП «Ярмолинецький коопринок» протягом 2016 року та I кварталу 2017 року займало монопольне (домінуюче) становище на товарному ринку комплексних послуг з надання торговельних місць для реалізації продовольчих та непродовольчих товарів на ринку для споживачів з часткою 54,89 відсотків в територіальних межах смт. Ярмолинці.

В ході розгляду колективної заяви приватних підприємців КП «Ярмолинецький коопринок» від 05 березня 2017 року встановлено, що КП «Ярмолинецький коопринок» з 01 лютого 2017 року надавало комплексні послуги з надання торговельних місць для реалізації продовольчих та непродовольчих товарів на ринку за тарифами, які були розроблені фахівцями Підприємства та затвердженні наказом КП «Ярмолинецький коопринок» від 01 лютого 2017 року №11.

Відповідно до калькуляції, тариф платних послуг з утримання в належному стані одного торговельного місця (один погонний метр) при продажі м'ясної продукції в м'ясному павільйоні склав 71,26 грн. за один погонний метр прилавку та при продажі молочної продукції в молочному павільйоні 7,29 грн. за один погонний метр прилавку.

Згідно з наказом КП «Ярмолинецький коопринок» від 01 лютого 2017 року №11 Підприємством були затверджені тарифи на:

- послуги за утримання в належному стані одного торговельного місця (один погонний метр) при продажі м'ясної продукції в м'ясному павільйоні – 60,00 грн.;
- послуги за утримання в належному стані одного торговельного місця (один погонний метр) при продажі молочної продукції в молочному павільйоні – 7,00 грн.

Здійснивши аналіз розрахунку вартості на утримання зазначених торгового місця встановлено, що однією із складових витрат вартості на утримання торгового місця є заробітна плата працівників, яка становить – 4800,00 грн. зокрема:

- прибиральниці - 1600,00 грн.;
- охоронця – 1600 грн.;
- рубача м'яса – 1600 грн.

Згідно з Штатним розписом на 2017 рік з 1 січня 2017 року по КП «Ярмолинецький коопринок» числиться 2,5 штатних працівників із загальним фондом оплати праці 8000,00 грн.

Посада охоронця у штатному розкладі на 2017 рік не передбачена.

Також, слід відмітити, що відповідно до пункту 19 Правил торгівлі на ринках, затверджених наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної податкової адміністрації України, Державного комітету стандартизації, метрології та сертифікації України від 26 лютого 2002 року № 57/188/84/105, за окрему плату продавцям можуть надаватися такі послуги: прокат торговельного інвентарю, зважування на товарних вагах, **розрубка м'яса (рубачами м'яса ринку)**, утримання торговельного місця в належному стані, тощо.

Тарифи на послуги ринку, що пов'язані із забезпеченням діяльності ринкового господарства, устанавлюються адміністрацією ринку відповідно до чинного законодавства.

Таким чином, послуги з розрубки м'яса (рубачами м'яса ринку), утримання торговельного місця в належному стані є різні види послуг і надаються за зверненням споживача за окрему плату.

Включення заробітної плати охоронця, яка не передбачена Штатним розписом на 2017 рік та рубача м'яса, як обов'язкову складову витрат у собівартість послуги, призводить до завищення вартості надання послуг за утримання в належному стані одного торговельного місця (один погонний метр) при реалізації м'ясної продукції в м'ясному павільйоні та при реалізації молочної продукції в молочному павільйоні.

Отже, користуючись монопольним (домінуючим) становищем КП «Ярмолинецький коопринок» застосовував тарифи на вищезазначені послуги, які не відповідають фактичним витратам на їх виконання, що може призвести до ущемлення прав споживачів цих послуг.

Вищезазначені дії КП «Ярмолинецький коопринок», які полягають у встановленні тарифів на комплексні послуги з надання торговельних місць в м'ясному павільйоні та у молочному павільйоні, які не відповідають фактичним витратам на їх надання, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, шляхом: вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку; встановлення таких цін, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Виходячи з наведеного вище та зважаючи на те, що дії КП «Ярмолинецький коопринок» не призвели до обмеження конкуренції, не завдали значних збитків суспільству, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», адміністративна колегія Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

РЕКОМЕНДУЄ:

КП «Ярмолинецький коопринок» припинення дій, які полягають у встановленні тарифів на комплексні послуги з надання торговельних місць в м'ясному павільйоні та у молочному павільйоні, які не відповідають фактичним витратам на їх надання і містять ознаки порушення

законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, шляхом: вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку; встановлення таких цін, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку шляхом встановлення тарифів на комплексні послуги з надання торговельних місць в м'ясному павільйоні та у молочному павільйоні відповідність до вимог чинного законодавства.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Частиною третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що за умови виконання положень рекомендації органів Антимонопольного комітету України, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Про результати розгляду цих рекомендацій та здійснені заходи повідомити Відділення у тридцятиденний строк з дня їх отримання.

Голова адміністративної колегії,
голова відділення

В.Олуйко

Заступник голови Відділення

Р.Примуш

Начальник Другого ВДР

В. Луцюк

Начальник Першого ВДР

К.Гочачілов

Головний експерт-юрисконсульт

Т. Логінова

Секретар колегії
Головний експерт Другого ВДР

О. Андрійчук